

Tai Timote Vinarua

Na Popodalaina Na Leta

¹ Ara Paula na tinoni tagarunuqu tana Karisito i Jisu, qa tagarunu isa vei sa nyoroguania na Tamasa ko mana ule votunia sa na taringungutina na toa sa kole tana Karisito i Jisu.

² Na leta api sa lao tao Timote, ao qu vei na qua koburu qa roroqu vivitigigo.

Na vairoqu vaialona, na vairoqu vaitokai beto na bule tana Tamasa na Tamada beto na Karisito i Jisu na oda Bangara mi somana tamu.

Na Vavara Paranga Jongana Beto Na Paranga Vaivaneqi

³ Ara qa paranga jongana lao tana Tamasa isa qa vatarasaennia na monana liosona, qai vei ira na qua tite pa moa. Ko qake koroto gigaligo ara pana qua vavara na rane na bongi sao totonai qa paranga jongana lao tana.

⁴ Qake mumania ara sa na oni kolo matamu ao ko sa vei sa qa nyorogua dogoro vivitigigo ko ma boka tavapugelenia ara sa na qera qau.

⁵ Qake mumania ara sa na rarange sosotona sa isongia perangana na mua tite qoqoele i Loisi beto na tinamu i Iunisi, beto ko kopira qa gigila vatalea ara sa qu isongia ao sa na rarange isa.

⁶ Ko sa vei sa qa korapa poja ligunigo sao ko mu sutungu vavuvurungia sa na vaivana tana Tamasa qu isongia ao totonai qa vaoponigo na limaqu ara.

⁷ Ura na Tamasa nake gagala vaivapangongoro sa vanigita, goto isa tu na gagala sa vanigita na neqi, na vairoqu beto na roroqu mauruna.

⁸ Ko sa vei sa muke pogoso kekeania sa na vavakatona na veveina na oda Bangara beto na veveiqu ara qa tapiu talenia sisa. Goto mu somana gosororia pana neqi tana Tamasa sira na tapata qa gosoro taleniria na nongoro jongana ara.

⁹ Na Tamasa isa sa alogita beto sa kukugita sa gita ko ta toania na toa liosona sau. Ko nake oda roiti jongadi sa sa alonigita na Tamasa gita goto pana ona nyorogua mekana beto na ona roroqu vaialona tu na Tamasa sa taze taalo sa gita. Ko tonai tu sa oqoro podalai na totoo sa vanigita isa tana Karisito Jisu sa na roroqu vaialona isa.

¹⁰ Ba kopira na roroqu vaialona isa sa sa tadogoro vakabere pana bola votu lame tana oda inaalo, na Karisito Jisu. Ko na Karisito Jisu sa tei valovea tu sa na mate beto sa vadogoro vakaberenigita pana nongoro jongana sa na toa kepore vinabetona.

¹¹ Ko na nongoro jongana tugu api sa qa tavilenia na tinoni tarae, na tinoni tagarunuqu beto na tinoni vaivagigalai sara.

¹² Ko sa vei sa qa gosoro taleni vitigi tugu vei. Ba ara qake keania sa vei isa, ura qa gigila vataleaqua ara sa isa qa rangea beto ko ara qa gigila vatalea sa isa sa boka kopu vasarea tinganai mina kamua na rane bebetona sa isa qa rangenia isa ko mi kopunia.*

* **1:12** Na kipa paranga <<isa qa rangenia isa ko mi kopunia>> mina boka tapeluku <<isa sa rangenisiu ara ko mana kopunia>>

¹³ Mu doro tutiria sira na paranga tuvisidi qu nongoroniria taqu, beto mu togasa gu pana rarange beto na vairoqu qu isongia tonai qu isongia na Karisito Jisu.

¹⁴ Mu kopu vasarenia pana neqi tana Gagala Tabuna sa kole tadagita sa na isisongo jongana qu tarangenia ko muna kopunia.

¹⁵ Ao qu gigilaimua sa ira doru pa Esia, vevei ira Puqelasi beto i Hemoqenesi, sa qai gabala vapelenisiu sara.

¹⁶ Na Bangara mi vania na vairoqu vaitokai sa na tatamana ti Onesiporosi, ura soku totoiso sa isa sa sa vamanotosiu ara beto sake keania isa sa na veveina ara qa tapiu.

¹⁷ Goto totonai sa kamu paro pa Romu sa sa nyaqo tututisiu tu tinganai vei neqa, tinganai ko sa batisiu tu.

¹⁸ Na Bangara mi vabatinia nona vairoqu vaitokai na rane bebeto sisa. Ira na roiti sa vaitokainiria pa Episasi isa sa ao ba qu tei gigila vataleamua tu.

2

Na Varene Jongana Tana Karisito I Jisu

¹ Ko sa vei sa, ao Timote tuqu marene, mu turu vaneqi sao pana roroqu vaialona qu isongia tana Karisito i Jisu.

² Beto ko ira na vaivagigalai qu nongoroniria taqu pa moedi ira na soku tinoni qai dogorigo sa mu vakarovo vaniria ira na tinoni tarangedi, ira na padadi mai vaivagigalainiria tadiria na goto tinoni.

³ Mu somana gosoro tavitinisiu ara sira na tapata vei kai varene jongana tana Karisito i Jisu.

⁴ Na varene sa jujunonia na roiti tana varene sa sake somana tapiunia isa sira na goto jujuno pana toa api, ura na ona tinoni mamata gu sa nyogua vaqerai sa na varene isa.

⁵ Na tinoni sa somanania na vaivose abutu sa mineke tekua na pinia vei mineke tutiria isa sira na vavanauna na vaivose.

⁶ Na tinoni umuma sa pavu talea na roiti sa sa na tuvisina ko mina somana teku moea sa na vuana na ona umuma.

⁷ Mu vakoinonorua sira na sakasava qa pojaria aipira, ura na Bangara mina vanigo na gigalai sa pana sakasa aipira.

⁸ Mu roqu vakoititia i Jisu Karisito: isa sa tavaturu mule pana mate beto sa podo pa tutina na bangara i Devita, isa vei sa pojai na nongoro jongana taqu.

⁹ Ko na nongoro jongana isa sa qa gosoro taleni tapata ko qa tapiu tale veinia kai tinoni ikikerequ ara. Ba na paranga tana Tamasa sake boka tapiu.

¹⁰ Ko sa vei sa ara qa vangajuria sira doru tapata ko ma tokaniria ira na tinoni taviledi tana Tamasa qau, ko ira ba mai isongia tugu sa na inaalo sa kole tana Karisito i Jisu beto na vinalavata kole jolana.

¹¹ Na paranga tarangena sapi:

Vei tabe mate tavitia isa,
tana toa tavitia tugu sisa.

¹² Vei tana vangajuria na tapata,
tana bangara tavitia tugu sisa.

Vei tana kilu pale isa,
isa mina kilu palenigita tugu sa gita.

13 Vei tanake rangea isa,
isa sa na tarange kolena,
ura isa mineke boka kilu palnia mekana.

Na Tinoni Roiti Tarangena

14 Muke koroto varoroquniria ira na tinoni sira na vavanau aipira, beto mu poja vaneneqiniria pa moena na Tamasa, ko maike vavaigua paranga. Ura kepore na ona vaitokai sa na roiti vei isa goto sa nganguluria gu sira na tinoni qai nonongoro.

15 Mu popodeke vivitigia ko na Tamasa mi dogoro veinigo na tinoni tarangemu, na tinoni roiti sa kepore na ona kea beto sa vilasa vatalea na paranga sosotona.

16 Mu turu loa paleniria sira na paranga tututurudi sake koleria na pangagana na Tamasa, ura ira qai somananiria na paranga vevei inara sa qai ijokonia na uana vavakepore Tamasa gu

17 beto ko na dia paranga sa sa vei kai tubu tadoala sa gani vivikeria na tini tinoni. Ko ira Humenaios beto i Piletosi sa kaki ira

18 qai tei gabala loa pale tu sa na sosoto. Qai vaivagigalainia sa na rane turu mule sa tei jola tu qarigu, ko qai peluku vapisuria sa na rarange tadira kaki tinoni.

19 Ba na kokovana mauruna tana Tamasa sa korapa turuona ko ketakoi qai takuti sira na ona vinagigila aipira, <<Sa gigilariaona na Bangara sa ira nona tinoni>> beto <<Mi gabala loa pale na roiti ikikerena sisa sa kukunia na isongona na Bangara,>> qarigu.

20 Pa ruma poreveveina sa nake mekadi na pepeta qai taroitani pana qolo beto na siliva gu sa

qai kole, goto na pepetana qai taroiti pana gou beto pana peso nyelaka tugu vei. Ko kaki sa qai tavaroitani pana roiti poreveveidi goto kaki sa qai tavaroitani pana roiti nake poreveveidi.

²¹ Ko na tinoni sa valioso mulenia mekana pana roiti ikikeredi aipira, sa mina vei na pepetana sa tavaroitani pana roiti poreveveidi. Kode mina tavalioso, mina vaitokai vatale tana Bangara, beto mina tavanaqiti vatale ko mina roitiniria doru roiti jongadi.

²² Ko mu ukuniria sira na nyonyogua tadira na koburu sae korega. Mu vaigitanai tadira qai kiu alili lao tana Bangara pa bulo liosona ko mu nyaqo tutia sa na tuvisi, na rarange, na vairoqu beto na bule.

²³ Mu uku paleniria sira na vavaipera paranga duduvilidi beto kepore tavagigaladi, ura qu tei gigilaimua tu ao sa na roiti vei inara sa sa vapodoa na vaipera.

²⁴ Na nabulu tana Bangara sa mineke tinoni vavaipera. Goto mina vabubule lao tu tadira doru tinoni, mina tinoni bokaona vaivagigalai beto mina vangajuria na uana ikikeredi.

²⁵ Mina vatavagigalaria pana uana jongana sa ira qai kanai, kita pu na Tamasa mina vagabalaria sira qai kanai ko mai gigilai ira sa na sosoto

²⁶ beto ko mai isongo ligua ira na tavagigala ko mai ukuniria ira sa na sipata tana bangaradi na tomate ikeredi, isa sa rave vapinausuria pa ona nyorogua.

3

Na Toa Ikikeredi Pa Rane Bebetodi

¹ Mu vakoinonoa sapi: pa rane bebetodi sa kode mai lame sira na totošo tapatadi.

² Ura ira na tinoni sa kode mai roroqu muleniria mekadi, mai gagale bulo poata, mai paranga valalavatai, mai valavata muleniria mekadi, mai vaipoja vivikere, maike vasotoria na tinadi na tamadi, mai daidia paranga jongana, beto maike toania na toa madina.

³ Kode na bulodi mina kokobania na vairoqu, mai puku tutia na dia kokora, mai poja vivikere tinoni, maike aru mulenia na dia toa ikikeredi, mina vapiruria na toa kokora, beto mai kanai na jongana.

⁴ Kode mai vaijuju lao pa tapata, mai nenekenienia na roiti sake jonga, mai vapugeleniria na roqu muleniria mekadi, beto mai roqua na qeqera vailea jolania mai roqua na Tamasa.

⁵ Kode mai popokonia pa peguruna ira sa na pangagana na Tamasa, ba qai kilu palea tu ira sa na neqi tana. Mu balauniria sira na tinoni vevei aipira.

⁶ Ura kaki ira sa qai mavo sulopo tomeria sira na ruruma tinoni ko qai teku vapinausuria sira na rereko rururadi sa bogataria na sela beto sa piuria doru nyorogua ikikeredi.

⁷ Ira na rereko pira sa qaike beto nyaqoa sa na gigalai ba qaike isongo boka tekua na gigalai sosotona.

⁸ Kai muqisi podeke vei ira Janesi i Jaberesi* qai raja kokolosia si Mosese, poni sa ira na tinoni vaivagigalai sesekedi aipira ba qai raja kokolosia tugu sa na nongoro sosotona. Ira na tinoni pira sa sa kepore na roqudi beto na gua goborona gu sa na dia rarange.

⁹ Ba kode maike ijoko lalaodia, ura na dia duduvili sa kode mina kabere na gu tadira doru tinoni, kai muqisi podeke vei tugu na duduvili tadira Janesi i Jaberesi.

I Paula Sa Na Dodoro Tutina Ti Timote

¹⁰ Goto ao sa qu tuti vikivokotoria sira na qua vaivagigalai, na qua uana, na qua nyorogua, na qua rarange, na qua toa qake bebenyonina kai sa, na qua vairoqu, na qua vangaju,

¹¹ beto ira na ngangangulu beto ira na tapata qa gosororia ara pa Anitioki, pa Ikonioni, beto pa Lisitara. Ira na sakasa aipira sa qa vataqolonisiu ara, ba na Bangara sa alosiu pana dorudi aipira.

¹² Sosoto, ira doru tinoni qai nyorogua toania na toa madina tonai qai tutia na Karisito Jisu sa kode mai tangangangulu tugu.

¹³ Goto ira na tinoni ikikeredi beto ira na tinoni nyonyoravadi sa mai ijoko lalaonia tugu na ikere na, ko mai toni vapiruria na goto tinoni beto mekadi ba mai tatoni vapiru tugu.

Na Poreveveina Na Paranga Tabuna

* **3:8** Ira Janesi i Jaberesi: Ira karu isongo aipira sa qaike tabata pa Vinaego Kolena. Ba ira soku tinoni qai vasosotoa sa na isongo aipira sa na isongodi ira karu tinoni Ijipi qai boboka pa kalena na majiki beto qai raja kokolosia si Mosese totonai sa nyorogua toni votuniria pa Ijipi sira na tinoni Izireli. Doria Votu 7.11, 22.

¹⁴ Goto ao sa mu aru tamanaria sira qu tei tavagigalainia tu beto ko qu tei vasosotoria tu. Ura qu gigila vataleriamua ao sa ira qai vagigalaigo

¹⁵ beto ko podalai na koburumu tu qu gigilaria ao sira na kukuti madidi, ko ira na kukuti ira sa qai vatavagigaligo ko qu tekua na inaalo tonai qu rangea na Karisito Jisu.

¹⁶ Na Kukuti Tabuna doruna sa na Tamasa sa singonia beto sa poreveveina pana vaivagigalainia, pana ule votunia na sela, pana vatuvovina na tinoni beto pana vaivatavagigalania na uana tuvisina,

¹⁷ ko na tinoni tana Tamasa mi ngongo beto mi isongia na boboka maladoruruna pana doru roiti jongadi.

4

I Timote Sa Tavaneqi

¹ Pa moena na Tamasa beto na Karisito i Jisu, isa mina tutiniria ira na tinoni toadi beto na matedi, isa mina bola votu lame tavitina na ona binangara, sa ara ma poja vaneneqinigo sao:

² Mu taraenia na paranga; mu turunia na roiti isa na ona totošo babi nake ona totošo; mu uduku votuniria na dia sela, mu tokeria, beto mu paranga vaneqiria pana uana momosona beto pana mua vaivagigalai.

³ Ura na totošo sa korapa lame tonai mai daidia nongoria ira na tinoni sa na vaivagigalai tuvisina. Goto kode mai tutia na dia nyorogua mekadi ko kode mai boko vaikamuniria sira na tinoni vaivagigalai qai vaivagigalainia isa sa vakiki-likadiki jongai na talingidi.

⁴ Ko kode mai balinga vapelea pana sosoto sa na talingidi ko mai gabala tutiria sira na vivinei jojongadi gogoborodi gu.

⁵ Goto ao sa mu kopu mulenia na roqumu doru totošo, mu taleria sira na tapata, mu roitinia a roiti tana tinoni sa vevelania na nongoro jongana, beto mu roiti vaokoto vatalea na mua roiti ninabulu.

⁶ Ura ara sa tei korapa tu tavuva vei kai kolo vavakukuvuna sa na toa taqu, ko na totošo mana taloa ara sa sa kamua gu kopira.

⁷ Ara qa tei vaiperania tu sa na vaipera jongana, qa tei vaokoto tu sa na vaivose, beto qa korapa kopunia sa na rarange.

⁸ Ko kopira sa korapa veranisiu sa na piniana na toa tuvisina. Na pinia isa sa na Bangara vaituti tuvisina mina vanisiu na ranena isa. Ko nake ara gu mekaqu sa mina vanisiu na pinia, goto ira doru tugu vei qai korapa kukulinia na bola votu lamena isa.

Kaki Paranga Bebetodi

⁹ Mu popodeke vivitigia ko mu sisiqarai lame kamusiu.

¹⁰ Ura i Demasi sa roroqua na toa pa kasia gusu alepi ko sa loa palenisiu ko sa tei laona tu pa Tesalonika. I Keresেকে sa tei laona tu pa Qelesia. I Taetusi sa tei laona tu pa Dalamatia.

¹¹ I Luke gu mekana sa sa korapa vavaburosiu. Mu nyaqo tekua si Maka ko mu toni lamenia ura isa sa sa toka vatalenisiu ara pana roiti ninabulu.

¹² I Tukikosi sa qa tei garunu laonia tu pa Episasi.

¹³ Na poko lavata qa loai tai Kaposi pa Toroasi sa muna pogoso lamenia totonai muna lame, beto

kita mu mumaniria sira na qua buka beto vei tugu ira na buka qai taroiti pana vuliti manugu.

¹⁴ I Alekezada na tinoni roroiti aeana sa sa vagosoronisiu soku tapata ara. Na Bangara mina vakilasanina isa sira na roiti sa roitiniria.

¹⁵ Ko ao ba mu balaunia sisa, ura isa sa raja kokolosia sa na nongoro tadagita.

¹⁶ Totonai qa nanaqe mulenisiu na totooso momoe, sa kepare kai tinoni bi turu tavitisiu, goto ira doru qai loa vamekai palenisiu. Na Tamasa mike anye tariniria sa na dia roiti isa.

¹⁷ Ba na Bangara sa turu tavitisiu sara beto sa vaneqisiu, ko ara qa tarae vikivokotonia sa na nongoro ko ira doru tinoni karovodi qai nongoria. Beto na Bangara sa vasareshu pana mangadi ira qai vei na laione.

¹⁸ Na Bangara mina vasareshu pa dorudi na tapata ikeredi beto mina vakamu vasareshu pa ona binangara pa noka. Na Bangara isa sa mi tavatarasae kamua na kamua. Agua.

Na Paranga Vinaokotona

¹⁹ Mu pojaniria na qua roroqu tadira Pirisila i Akuila, beto ira na tatamana ti Onesiporosi.

²⁰ I Erasitasi sa suvere jola pa Koriniti, goto i Toropimosi sa mo ko qa loai pa Miletosi.

²¹ Ao mu popodeke vivitigia ko mu lame kamu totonai mina oqoro kamua na totooso lomoso. Na dia roroqu tamu qarigu ira Eubulasi i Poudesi i Linosi i Kolodia beto ira doru tinoni qai vasosotoa na Karisito lani.

²² Na Bangara mi vavaburoa na gagalamu. Na vairoqu vaialona mi vavaburogou agou.

Luqa Full Bible

The Holy Bible in the Lungga language of the Solomon Islands

copyright © 2024 The Seed Company and Islands Bible Ministries

Language: Luqa (Lungga)

Contributor: Islands Bible Ministries

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 9 May 2025 from source files dated 10 May 2025

5d1e81f5-a5ad-515f-b060-b232902280e1